

Sprawozdanie z działalności Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa w roku 1999

I. Sprawy organizacyjne

Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa działa w oparciu o:

— Ustawę z dnia 18 IV 1985 r. o Narodowym Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa,

— Program ideowy i kierunki działania SKOZK przyjęty w 1990 r.,

— Regulamin SKOZK — Uchwała nr 5/96 z 7 listopada 1996 r.

oraz o przyjmowane co roku *Zasady finansowania prac z NFRZK*, w roku sprawozdawczym były to zasady finansowania przyjęte przez Prezydium Uchwałą nr 8/98 z dnia 22 grudnia 1998 r.

1. W roku 1999 Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa odbył dwa posiedzenia plenarne: 16 marca i 20 listopada.

Pierwsze posiedzenie odbyło się w dawnym Pałacu Królewskim w Łobzowie (obiekt Politechniki Krakowskiej). Jak zawsze na wiosennych obradach plenarnych dokonano oceny działalności z roku poprzedniego i przyjęto plan odnowy na rok bieżący.

Uchwały podjęte 16 marca:

Nr 1 — w sprawie informacji o wykonaniu planu odnowy zabytków Krakowa w 1998 r.

Nr 2 — w sprawie planu finansowo-rzeczowego odnowy zabytków Krakowa na 1999 r.

Nr 3 — w sprawie zatwierdzenia Uchwały nr 9/98 Prezydium SKOZK z dnia 22 grudnia 1998 r., dotyczącej uzupełnienia składu Komisji Rewizyjnej SKOZK.

Nr 4 — w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności SKOZK w roku 1998 oraz udzielenia absolutorium Prezydium i komisjom problemowym.

Inny charakter miały jesienne obrady plenarne. Wspólnie z Międzynarodowym Centrum Kultury została zorganizowana w dniu 20 listopada sesja — *Dziedzictwo a rozwój — doświadczenie Krakowa*; wygłoszono pięć referatów, które znajdują się w przygotowywanym już wydawnictwie.

W imieniu Aleksandra Kwaśniewskiego — Prezydenta RP wystąpił Edward Szymański — Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP i podziękował Społecznemu Komitetowi Odnowy Zabytków Krakowa za efektywne wysiłki w działaniach rewaloryzacyjnych w Krakowie. Pan Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski, nie mogąc osobiście uczestniczyć w obradach, przesłał uczestnikom tekst *Z dziedzictwem Krakowa, dziedzictwem Polski we współczesnej Europie*.

Przed sesją odbyła się w Bazylice Mariackiej uroczysta msza celebrowana przez Metropolitę Krakowskiego, Księdza Franciszka Kardynała Macharskiego, w intencji tych wszystkich, którzy przyczynili się do zakończenia wieloletnich prac rewaloryzacyjnych w Bazylice.

2. Zgodnie z Regulaminem Społecznego Komitetu bieżącą działalność Komitetu prowadziło Prezydium, odbywając 6 posiedzeń roboczych: 23 lutego, 11 maja, 30 czerwca, 23 lipca, 14 października, 14 grudnia, podczas których przyjęto następujące uchwały:

11 maja: Uchwała nr 1/99 w sprawie nagradzania osób, instytucji i organizacji szczególnie zasłużonych w działalności na rzecz ochrony i odnowy zabytków Krakowa.

30 czerwca: Uchwała nr 2/99 w sprawie dofinansowania prac remontowo-konserwatorskich prowadzonych w zabytkowych obiektach Wyższej Szkoły Pedagogicznej.

Uchwała nr 3/99 w sprawie opłat za zajęcie pasa drogowego przy pracach remontowo-konserwatorskich prowadzonych w obiektach zabytkowych.

23 lipca: Uchwała nr 4/99 w sprawie korekt w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa na 1999 rok.

14 października: Uchwała nr 5/99 w sprawie zmian w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa na 1999 rok wraz z podziałem rezerwy.

Uchwała nr 6/99 w sprawie zmiany kwalifikacji dotacji z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa ze zwrotnej na bezzwrotną.

14 grudnia: Uchwała nr 7/99 w sprawie zasad finansowania prac w obiektach zabytkowych ze środków NFRZK od 2000 roku.

Uchwała nr 8/99 w sprawie zmian w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa na 1999 rok.

Uchwała nr 9/99 w sprawie prolongaty spłaty dotacji z NFRZK.

Uchwała nr 10/99 w sprawie uruchomienia środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa.

3. Aktualny stan osobowy Komitetu wynosi 111 osób.

3 lutego 1999 r. zmarł prof. Zbigniew Perzanowski.

29 czerwca odszedł z naszego grona mec. Andrzej Rozmarynowicz.

II. Działalność programowa i kontrolna

Plan rzeczowo-finansowy odnowy zabytków Krakowa na 1999 rok został przyjęty do realizacji podczas obrad plenarnych SKOZK w dniu 16 marca 1999 r. (Uchwała nr 2/99).

Prace nad przygotowaniem projektu planu trwały kilka miesięcy, wymagało to rozpatrzenia blisko 180 wniosków, jakie wpłynęły do Biura SKOZK na kwotę dwukrotnie przekraczającą planowane wpływy. Zespół przygotowujący wstępny projekt składał się z przedstawicieli Komisji Programowania i Oceny Realizacji, Zarządu Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa oraz Małopolskiego Konserwatora Zabytków.

Konsekwentnie stosowano zasadę priorytetu zadań kontynuowanych nad nowo rozpoczynanymi, mając na uwadze jubileusz roku 2000, 1000-lecie biskupstwa krakowskiego oraz 600-lecie odnowienia Akademii Krakowskiej. W hierarchii zadań naczelne miejsce zajmuje Wawel z Zamkiem Królewskim i katedrą, następnie historyczne centrum Krakowa z zespołem ulicy Kanoniczej, Bazyliką Mariacką, Sukiennicami, dalej Kazimierz jako obszar przenikania się dwóch kultur: chrześcijańskiej i żydowskiej, najcenniejsze obiekty Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz kościoły i zespoły klasztorne o najwyższych wartościach historycznych. Pomocą finansową objęto również pojedyncze zespoły na obrzeżach miasta i obiekty, których rewaloryzacji podjęli się właściciele prywatni, pragnący ratować — często niezwykle cenne — elementy wystroju wnętrz, kamieniarki, zabytkowe stropy, sgraffitowe dekoracje.

Plan odnowy zabytków ze środków NFRZK był korygowany w okresie sprawozdawczym czterokrotnie, i tak:

- W czerwcu zwiększono o 300 000, — z rezerwy Narodowego Funduszu, wysokość środków na remont konserwatorski kamienicy przy ul. Karmelickiej 41 dla Akademii Pedagogicznej.
- W lipcu rezerwa Narodowego Funduszu powiększyła się o 150 000 zł, — (rezygnacja z dotacji dla obiektu przy ul. Sławkowskiej 6) i 400 000 zł, — z niewykorzystanego limitu na odtworzenie konstrukcji kopca Kościuszki, jednocześnie zwiększono o 200 000 zł, środki na dokończenie remontu konserwatorskiego przy ul. Józefa 19 dla UJ, 220 000 zł dla Akademii Ekonomicznej przy ul. Rakowickiej 27, 300 000 zł dla Gminy Kraków na Fort Kościuszkę (Bastion i Kaponiera) oraz 65 000 zł dla XX LO przy ul. Szlak.
- W październiku Prezydium z pozytywną oceną przyjęło informację Zarządu Rewaloryzacji o wykonaniu planu rzeczowo-finansowego za III kwartały 1999 roku oraz zaakceptowało wniosek Zarządu o dokonanie zmian w planie wraz z podziałem rezerwy na kwotę 1 032 800,- polegających na zmniejszeniu limitu w 4 obiektach i zwiększeniu w 23, w których zaawansowanie prac gwarantowało pełne ich wykorzystanie.
- Korekta przyjęta w grudniu zmniejszała limit środków dla Wawelu o 513 000,- (z uwagi na późno rozstrzygnięty przetarg na realizację nowej nawierzchni dziedzińca) i dla pałacu biskupa Erazma Ciołka przy ul. Kanoniczej 17 o 200 000,-. Pierwszą kwotę podzielono następująco: Pałac Królewski w Łobzowie — 100 000,-, budynek przy ul. Wyspiańskiego 11 (awaria budowlana) — 20 000,-, pozostałą kwotą dysponuje dyrektor Zarządu Rewaloryzacji zgodnie z Uchwałą nr 10/98 Prezydium SKOZK z dnia 22 XII 1998 r. (dot. korygowania limitów planowanych środków w obiektach w granicach 5%). Środki z pałacu Ciołka przeznaczono dla Muzeum Szołayskich przy pl. Szczepańskim 9 (ze względu na funkcję muzealną obie realizacje ze sobą związane).

Realizując regulaminowy obowiązek kontrolowania prac finansowanych ze środków Narodowego Funduszu członkowie Komisji Programowania i Oceny Realizacji uczestniczyli w pracach licznych komisji typowania robót, przeglądów realizacji oraz odbiorów końcowych.

Z inicjatywy Komisji Informacji, coroczny przegląd wybranych z planu realizacji, prowadzony przez Komisję Programowania, połączono ze sprawdzaniem obiektów pod kątem użytkowania i udostępniania.

W skład tego kontrolnego zespołu weszli przedstawiciele komisji: Programowania i Oceny Realizacji, Komisji Informacji i Inicjatyw Społecznych oraz dziennikarze. Efekt przeglądu 10 obiektów został przedstawiony przez przewodniczącą tego zespołu — p. Barbarę Kleszczyńską na obradach Prezydium SKOZK w dniu 14 października ubiegłego roku.

Niezależnie od wspomnianych przeglądów, komisje organizował Zarząd Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa, służby konserwatorskie i inwestorzy indywidualni. W pracach tych uczestniczyli przede wszystkim członkowie Komisji Programowania i Oceny Realizacji.

Dla udokumentowania zakresu prowadzonych kontroli przedstawiamy wykaz obiektów objętych komisyjnymi przeglądami (w wielu wypadkach wielokrotnie): zespół budowli wzgórza wawelskiego z Zamkiem Królewskim i Archikatedrą (głównie Kaplica Świętokrzyska), Bazylika Mariacka, Kolegiata św. Anny, kościół św. Piotra i Pawła, klasztory: Franciszkanów, Dominikanów, Augustianów z kościołem św. Katarzyny, Franciszkanów, Reformatów, Cystersów w Mogile, Benedyktynów w Tyńcu, Kamedułów na Bielanach, Karmelitów na Piasku, Paulinów na Skalce, Norbertanek, Klarysek, Karmelitank Bosych, Wizytek i Albertynek, kościół św. Krzyża, kościół oo. Pijarów, Muzeum Archidiecezjalne, budynek PAU przy ul. Sławkowskiej i św. Marka, Sukiennice, Barbakan, Pałac Krzysztofory, Dom Pomocy Społecznej im. Helclów, Bożnica Kupa i Synagoga Tempel, dom „Pod Pajakiem” przy ul. Karmelickiej, Muzeum Szołayskich, pałac bpa Erazma Ciołka, I LO im. B. Nowodworskiego, obiekty UJ: Collegium Maius, Collegium Novum, Collegium Witkowskiego, Collegium Śniadeckich, obiekty Collegium Medicum przy ul. Kopernika.

Do wybitych osiągnięć należy zaliczyć zakończenie konserwacji Bazyliki Mariackiej i Kolegiaty św. Anny.

Osiągnięto również znaczące efekty rzeczowe w postaci kompleksowo zakończonych remontów (np. budynek przy ul. Józefa 19 i Collegium Śniadeckich dla Uniwersytetu Jagiellońskiego) oraz bardzo licznych efektów częściowych.

W zespole budowli wzgórza wawelskiego zakończono prace konserwatorskie przy elewacjach Zamku Królewskiego i przy murze oporowym z krenelażem, osiągając bardzo dobry efekt konserwatorski. Kontynuowano prace zabezpieczające przy stokach, wykonano prace porządkowe i ziemne w tzw. ogrodach królewskich. W trakcie prac archeologicznych i badawczych dokonano niezwykłego odkrycia — odsłonięto teren do XV-XVIII-wiecznego poziomu — odkrywając schody z tzw. sieni senatorskiej do ogrodów królewskich. Odkryto schody do piwnicy (z negatywem portalu) do zachowanej studni i system kanalizacyjny z XVI wieku. Odsłonięto wejście do Wieży Jordanki z zachowanymi łacińskimi napisami na tynku. Odsłonięto również koronę muru obronnego z zachowaną dużą ilością renesansowych detali. Zabezpieczono gotyckie piwnice pod arkadowym dziedzińcem zamku i rozpoczęto prace przy nowej nawierzchni dziedzińca.

W Archikatedrze wawelskiej kontynuowano prace konserwatorskie w Kaplicy Świętokrzyskiej przy zespole niezwykle cennych XV-wiecznych ruskich malowideł. Wykonano I etap konserwacji skrzydeł XV-wiecznego dawnego ołtarza koronacyjnego oraz pełną konserwację głównego ołtarza katedralnego. Kontynuowano prace przy elewacjach, dachach i wieżbach Katedry.

Ukończono kompleksowy remont Bazyliki Mariackiej, uzyskując znakomity efekt. Zakończono trwający dwa lata remont elewacji nawy głównej i fasady z konserwacją kaplic bocznych, epitafiów i kaplic nagrobnych. Zabiegami konserwatorskimi objęto watek ceglany, detale kamienne i metalowe, stolarkę, szklenie witrażowe okien obu wież i witraż J. Mehoffera. Renowacji poddano ołowiane krycie hełmów obu wież oraz metalowe elementy dekoracyjne zwieńczeń hełmów. Dokonano wzmocnień konstrukcyjnych spękań elewacji Wieży Dzwonnej. Zakończono konserwację gotyckich witraży, prowadzoną od początku lat 90. Dokończono konserwację polichromii Jana Matejki, wykorzystując do tego celu specjalnie skonstruowane ruchome rusztowanie. Konserwacji poddano marmurowe ołtarze w nawie, tablice i epitafia. Ze środków uzyskanych z reklam dokonano oczyszczenia i przeprowadzono badania konserwatorskie ołtarza Wita Stwosza, wykonano konserwację stalli oraz barokowej ambony w nawie głównej.

W kościele śś. Piotra i Pawła wykonano konserwację ścian i sklepień nawy głównej wraz z przestrzenią nad prospektem organowym, zgodnie z założeniami konserwatorskimi. Rozpoczęto prace konserwatorskie przy ambonie, konserwacji poddano wyprawę tynkową, elementy kamienne i sztukaterie. Zgodnie z nakazem budowlanym dotyczącym usunięcia awarii budowlanej, wykonano iniekcję rys i rozspojień sklepienia nawy głównej oraz wykonano wzmocnienia konstrukcyjne sklepienia.

W zespole klasztornym Franciszkanów wykonano konserwację rzeźby „Ecce Homo” oraz pełną konserwację gotyckiego obrazu wraz z odwrociem Matki Boskiej Bolesnej. Zakończono II etap prac konserwatorsko-remontowych klasztornej wirydaży, rozpoczęto kompleksową renowację Kaplicy Włoskiej.

W kompleksie dominikańskim wykonano badania i prace konserwatorsko-budowlane kopuły Kaplicy Myszkowskich.

Remont konserwatorski elewacji zewnętrznych zakończył kompleksową rewaloryzację Kolegiaty św. Anny, dając znakomity efekt konserwatorski.

W kościele oo. Pijarów kontynuowano prace przy konserwacji późnobarokowego wnętrza (iluzjonistyczna polichromia, ołtarz, dekoracja sztukatorska). Dzięki tym pracom odzyskany został efekt najświetniejszego w Krakowie, późnobarokowego wnętrza sakralnego. Zakończono prace przy chórze muzycznym i ambonie, wykonując konieczne wzmocnienia konstrukcyjne. Rozpoczęto prace przygotowawcze do konserwacji kaplic bocznych.

W historycznym centrum miasta w obrębie Plant kontynuowano prace w zespole ulicy Kanoniczej, składającej się głównie z rezydencji kanoników wawelskiej Kapituły Katedralnej. Największym zamierzeniem konserwatorskim, w którym rozpoczęto kompleksowe prace rewaloryzacyjne jest gotyko-renesansowy pałac bpa Erazma Ciołka przy ul. Kanoniczej 17, z przezna-

zeniem na ekspozycję zbiorów gotyckiej rzeźby Muzeum Narodowego. W domu Długosza przy ul. Kanoniczej 25 ukończono prace konserwatorskie przy bramie, gankach i drewnianej klatce schodowej.

We współpracy z Fundacją św. Włodzimierza, Chrzcziciela Rusi Kijowskiej przy ul. Kanoniczej 15 ukończono remont elewacji i wykonano wymianę tynków na szerokoporowe w sieni i sali wystawowej.

W gotyckim kościele Bożego Ciała w zespole klasztornym Kanoników Regularnych Laterańskich na Kazimierzu zakończono prace konserwatorskie przy elewacjach wieży kościoła, zakończono konserwację elewacji przewiązki i archiwum, wykonano nowe pokrycie kopuły kruchty.

W zespole augustiańskim kontynuowano prace w krużgankach, realizując ich zasadniczy etap przy nowo odkrytych gotyckich malowidłach i kamieniarce wschodniego ramienia krużganków, konserwacji poddano detale kamienne północnego ramienia krużganków (ławy, nagrobek rycerza, portal). Wykonano kamienną posadzkę, przeprowadzono konserwację kamiennych epitafiów.

W dawnym Mieście Żydowskim kontynuowano prace remontowo-konserwatorskie w Bożnicy Kupa i Starej Bożnicy. W Synagodze Tempel dofinansowano prace w Mykwie i sali modlitw. Na cmentarzu Remuh wykonano kolejny etap prac remontowo-konserwatorskich przy murze cmentarnym z aranżacją wejścia.

Znaczącej pomocy udzielono krakowskim wyższym uczelniom, w tym 12 obiektom Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W Collegium Maius kontynuowano prace konserwatorskie we wnętrzu. Ukończono konserwację polichromii „freski matematyczne”, a w Lektorium Galena przy malowidłach ściennych i sklepieniu. Przeprowadzono badania historyczne i stratygraficzne wykuszu Stuba Communis, odkrywając świetnie zachowane dekoracje malarskie sprzed przebudowy Collegium Maius przez Kremera.

W Collegium Novum przeprowadzono remont konserwatorski zespołu auli, obejmujący również salę senacką z przedsionkiem, westybul i klatkę schodową. Wykonano konserwację polichromowego stropu drewnianego i malowideł w kasetonach, renowację tynków, konserwację zabytkowej stolarki i parkietu taflowego, zakonserwowano elementy kamienne (portale, tablice pamiątkowe). Zakończono kompleksowy remont budynku Collegium Śniadeckich wraz z otoczeniem, uzyskując bardzo dobry efekt końcowy. Rozpoczęto — od prac związanych z zawilgoceniem budynku — kompleksowy remont Collegium Witkowskiego.

Kontynuowano prace w pałacu Pusłowskich. Efektem roku 1999 jest budynek przy ul. Józefa 19, gdzie ukończono kompleksowe prace remontowo-konserwatorskie, oddając obiekt w użytkowanie Uniwersytetowi Jagiellońskiemu.

Kontynuowano prace w zespole XIX-wiecznych klinik Collegium Medicum UJ przy ul. Kopernika, obejmującym także kościół w zespole szpitalnym św. Łazarza.

W dawnej siedzibie Fundacji Księcia Lubomirskiego, dzisiaj siedzibie Akademii Ekonomicznej, wykonano prace izolacyjne i zabezpieczające w bu-

dynku głównym; w dawnym Pałacu Królewskim w Łobzowie, obecnie użytkowanym przez Politechnikę Krakowską, kontynuowano prace konserwatorskie w najstarszej części obiektu.

Przy finansowym udziale Akademii Pedagogicznej wykonano kolejny etap remontu kompleksowego budynku przy ul. Karmelickiej 41.

Zakończono remont konserwatorski elewacji zewnętrznych obiektu przy ul. św. Jana 22/św. Marka 14, będącego siedzibą Polskiej Akademii Umiejętności.

W zakresie architektury miejskiej użyteczności publicznej kontynuowano prace w Sukiennicach, gdzie wykonano remont konserwatorski elewacji od ul. Brackiej.

We współpracy z Gminą m. Krakowa kontynuowano remont konserwatorski elewacji w renesansowym Pałacu Wielopolskich. Prowadzono prace konserwatorskie w Starym Teatrze im. H. Modrzejewskiej i Teatrze „Bagatela” im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego związane z awarią budowlaną.

Opieką konserwatorską objęto kamienice pełniące ważne funkcje kulturalne: Pałac Krzysztofory (Muzeum Historyczne m. Krakowa), Kamienica Szolańskich na ekspozycję Muzeum Narodowego, kontynuowano prace remontowe w Domu Pomocy Społecznej fundacji rodziny Helclów.

W zespole średniowiecznych fortyfikacji miejskich, w Barbakanie użytkowanym przez Muzeum Historyczne m. Krakowa wykonano projekt Bramy Kleparskiej. W dawnej Twierdzy Kraków, wybitnym dziele inżynierii wojaskowej z drugiej połowy XIX wieku, kontynuowano prace w fortach Kościuszko — Bastion V, Olszanica i Krzesławice oraz przy zabezpieczeniu kopców Kościuszki i Piłsudskiego.

W zespole bielańskim, obejmującym kościół i erem Kamedułów z pierwszej połowy XVII w. wykonano remont konserwatorski elewacji południowej wraz z wieżą, a w opactwie benedyktyńskim w Tyńcu (datowanym na 1044 r.) oddano po prowadzonej w latach 1996–1999 konserwacji, barokową ambonę w kształcie łodzi św. Piotra. Komisja z uznaniem podkreśla perfekcyjność realizacji, dzięki czemu uratowano szczególnie cenny zabytek rozwiniętego baroku krakowskiego. Kontynuowano również prace przy elewacjach tzw. Wielkiej Ruiny.

W 1999 r. finansowego wsparcia udzielono kilku prywatnym inwestorom, którzy podjęli wysiłek ratowania zabytkowej substancji, często w stanach awaryjnych.

Wspomniane wcześniej komisje przeglądu robót i odbiorów końcowych dają równocześnie możliwość wstępnego typowania prac do planu finansowo-rzeczowego następnego roku.

Również komisje przeglądowe umożliwiają zaopiniowanie wniosków o zmianę kwalifikacji dotacji ze zwrotnych na bezzwrotne. W oparciu o te opinie Prezydium SKOZK umorzyło dotacje dla następujących obiektów: ul. Librowszczyzna 4 (30 000,- zł), ul. Miodowa 15 (15 000,- zł) oraz dokonano prolongaty o pół roku spłaty pozostałej części dotacji dla obiektu przy ul. Floriańskiej 53.

W grudniu Prezydium przyjęło, po wysłuchaniu opinii komisji problemowych i po dyskusji, zgłoszone przez Zarząd Rewaloryzacji założenia progra-

mowe do planu odnowy zabytków Krakowa na 2000 rok, by w oparciu o nie rozpocząć prace nad projektem planu na rok bieżący.

III. Działalność finansowa

W roku 1999 Społeczny Komitet planował zgromadzić środki w wysokości 34 100 000 zł, z czego dotacja z budżetu centralnego, za pośrednictwem Kancelarii Prezydenta RP wyniosła 33 000 000 zł. Wpływy na koniec 1999 r., łącznie z saldem w wys. 263 662 zł, wyniosły 34 102 970 zł, a z tzw. innych źródeł pozabudżetowych uzyskano 839 308 zł.

Zabiegom konserwatorskim poddano 92 obiekty. Wydatkowano łącznie środki w wys. 33 871 111 zł. Na dzień 31 grudnia 1999 r. na koncie Narodowego Funduszu pozostały środki w wys. 231 859 zł, w tym zobowiązania umowne w wys. 90 760 zł.

Analizując dynamikę dochodów Narodowego Funduszu 1999 r. należy stwierdzić jej malejącą tendencję, co oznacza, uwzględniając inflację i wzrost cen, że przerób rzeczowy zmniejsza się.

W ciągu całego roku prowadzono zbiórkę przy pomocy skarbonek, z której uzyskano 5 733,65 zł. Kontynuowała wpłaty grupa osób fizycznych, wysokość tych wpłat ma znaczenie raczej symboliczne, ale wytrwałość z jaką są prowadzone od początku rewaloryzacji krakowskich zespołów zabytkowych zasługuje na uznanie.

We współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Kultury przeprowadzono aukcję prac plastyków amatorów, z której dochód w wys. 3 125 zł zasilił konto Narodowego Funduszu.

IV. Działalność informacyjna i propagandowa

Komisja Informacji i Inicjatyw Społecznych SKOZK szczególną uwagę zwracała na kontakty z mediami. Niezależnie od uczestniczenia przedstawicieli mediów w posiedzeniach plenarnych, Prezydium oraz niektórych komisji problemowych, a także kontaktów indywidualnych, Komisja zorganizowała dwie konferencje prasowe.

Pierwsza odbyła się 15 marca, w przeddzień posiedzenia plenarnego, przyjmującego sprawozdanie z realizacji planu w 1998 r. oraz plan rzeczowo-finansowy odnowy zabytków Krakowa na 1999 rok i dotyczyła informacji o środkach Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa na rok bieżący.

Druga konferencja odbyła się 19 listopada i zawierała bardzo bogaty program. W pierwszej części zaplanowano zwiedzanie odnawianych ze środków Narodowego Funduszu obiektów. Konferencja rozpoczęła się od spotkania w Centrum Konferencyjno-Wystawowym na Wawelu. Informacje na temat przebiegu prac rewaloryzacyjnych przedstawili panowie: Bogusław Krasnowolski,

Andrzej Kurz oraz Marcin Fabiański — z-ca dyrektora Zamku Królewskiego na Wawelu.

Dziennikarze otrzymali materiał autorstwa Bogusława Krasnowolskiego — z-cy przewodniczącego SKOZK, omawiający ważniejsze realizacje ostatnich 5 lat — *SKOZK: główne kierunki działań w latach 1995–1999 i główne zadania na lata następne*.

Pan dyrektor Marcin Fabiański oprowadził dziennikarzy po odnawianych obiektach wzgórza wawelskiego, zaś ks. prałat Janusz Bielański przedstawił przebieg prac w Archikatedrze. W następnej kolejności zwiedzono: zabytki Kazimierza (kościół św. Katarzyny, klasztor oo. Augustianów, synagogi: Izaaka, Tempel i Kupa). Trzecią grupę obiektów stanowiły obiekty uniwersyteckie, tj. Collegium Novum, Collegium Maius oraz kolegiata św. Anny.

Podsumowanie konferencji odbyło się w odnowionym obiekcie hotelu „Wit Stwosz” przy ul. Mikołajskiej. W tej części konferencji wziął udział archiprezbiter Bazyliki Mariackiej, ks. dr Bronisław Fidelus.

We wszystkich obiektach szczegółowych informacji o realizacji prac remontowo-konserwatorskich oraz o zamierzeniach udzielali właściciele lub użytkownicy obiektów, a także inspektorzy nadzoru i wykonawcy prac. Efektem konferencji było sporo relacji prasowych i radiowo-telewizyjnych.

Kolejną inicjatywą Komisji było przygotowanie Apelu SKOZK, który został przyjęty przez Prezydium SKOZK w dniu 20 grudnia.

Apel został rozesłany wraz z pismem przewodnim do ok. 300 adresatów (parlamentarzyści, władze wojewódzkie i miejskie, właściciele i użytkownicy odnawianych ze środków Narodowego Funduszu obiektów).

Prezydium Społecznego Komitetu zaakceptowało wnioszek Komisji Informacji i podjęło uchwałę o wprowadzeniu nagrody dla zasłużonych na rzecz ochrony i odnowy zabytków Krakowa. Nagrodą będzie medal autorstwa prof. Czesława Dźwigaja.

Dobrym zwyczajem stała się publikacja dwa razy do roku *Biuletynu SKOZK* (numer 42 i 43). Nowością jest wprowadzenie również serwisu zdjęciowego. Materiały otrzymali członkowie SKOZK, biblioteki według wykazu, członkowie komisji problemowych spoza Komitetu oraz redakcje gazet, z którymi współpracujemy. Często odbiorcami *Biuletynów* są również studenci Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Ekonomicznej, piszący prace tematycznie związane z zabytkami i ich odnową.

Wydano wspólnie z Zarządem Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa kalendarz ścienny dwustronny w nakładzie 2000 egz. Zdjęcia umieszczone na kalendarzu są tematycznie związane ze zbliżającymi się jubileuszami: 1000-lecia biskupstwa krakowskiego (stąd Archikatedra na Wawelu) oraz 600-lecia odnowienia UJ (obiekt Collegium Novum wraz z odnową po rewaloryzacji aulą). Zawarto też stałą informację tekstową — adresy Biura SKOZK i ZRZZK oraz numer konta Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa.

Wydrukowano nowy plakat SKOZK. Autorem plakatu jest p. Jacek Mrowczyk. Plakat został rozpropagowany przed ogólnopolską konferencją

prasową i symposium „Dziedzictwo a rozwój — doświadczenie Krakowa” na billboardach i słupach w centrum Krakowa.

Kontynuacją jest też wydawanie co trzy miesiące serwisu informacyjnego, na bieżąco podającego dane dotyczące wpłat na Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa, posiedzeń plenarnych, Prezydium oraz komisji problemowych, komisji konserwatorskich i przeglądowych.

Niezwykle ważny jest fakt, iż kilku członków Komisji Informacji, w tym jej przewodniczący pracuje zarazem w Komisji Programowania i Oceny Realizacji, jest to gwarancja bieżącej wiedzy o przebiegu prac rewaloryzacyjnych poprzez udział w komisjach konserwatorskich i przeglądowych oraz odbioru prac.

Uwagi końcowe

Należy stwierdzić, iż rok 1999 był bardzo udany i pod względem spływu środków na konto NFRZK, jak i realizacji planu. Ubolewać należy tylko, iż dotacja z budżetu centralnego została utrzymana na poziomie roku 1998, w konsekwencji mogliśmy objąć planem odnowy zabytków Krakowa mniej zadań.

W roku 1999 Komitet podjął liczne starania o uzyskanie wyższej kwoty gwarantującej nie tylko kontynuację podjętych zadań, lecz ich sprawne kończenie i podejmowanie nowych. Polityka konserwatorska Społecznego Komitetu była prezentowana parlamentarzystom i dziennikarzom, w dużej mierze problematyce tej poświęcona była wspomniana sesja i konferencja prasowa w listopadzie.

Dziś już wiemy, iż kwota, o którą wnioskowaliśmy na rok 2000, tj. 40 mln zł została uszczuplona tylko o 1 mln zł, co może dobrze wróżyć realizacjom roku bieżącego.

Wiceprzewodniczący SKOZK

Bogusław Krasnowolski

Kraków, 24 stycznia 2000